

.....
*Pascal Braekman, Beleidsadviseur Sierteelt en Gewasbescherming, Team Voorlichting, Dept. LV
Departement Landbouw en Visserij, pascal.braekman@lv.vlaanderen.be*

OVERLEG AANPAK EROSIE IN SIERTEELT-GEWASSEN

Goede, vruchtbare landbouwgrond is een onvervangbaar productiemiddel voor een duurzame en rendabele landbouw. Door het afspoelen van de bodemdeeltjes vermindert de dikte van de vruchtbare teeltlaag en daalt de kwaliteit van de bodem. Op korte termijn kan dit leiden tot duidelijke opbrengstverliezen. Bodemerosie door water heeft naast een landbouwkundig ook een milieukundig en maatschappelijk aspect. Als gevolg van bodemerosie ontstaan regelmatig modderstromen in bepaalde gebieden. De samenleving protesteert hier meer en meer tegen en vraagt om oplossingen.

Strengere maatregelen

Via een aanpassing van de randvoorwaarden bij het verkrijgen van rechtstreekse inkomenssteun, probeerde de Vlaamse overheid daar recentelijk iets aan te doen. Echter, de afgelopen maanden is er veel commotie ontstaan over deze strengere maatregelen die opgelegd worden voor sterk (rode) en zeer sterk (paarse) erosiegevoelige percelen. Het type maatregel verschilt van gewas tot gewas maar het zijn bijna allemaal brongerichte maatregelen. Dit wil zeggen dat de maatregelen tot doel hebben het erosieprobleem aan de bron aan te pakken. Met andere woorden, ze zorgen ervoor dat er geen erosie kan optreden. Naargelang o.a. de teelt en de erosiegevoeligheid betreft het bv. ploegloos (bv. mulch- en strip till zaai) en of volgens hoogtelijnen bewerken van de grond, aanbrengen van drempeltjes in gewassen in/op ruggen geteeld, inzaai van groenbedekker, ... Deze maatregelen hebben vooral betrekking op akkerbouw- (vb. granen, aardappelen, maïs, ...) en groenteteelten (vb. witloof, erwten, wortelen, ...) die een aanzienlijk deel van de als rood en paars geklasseerde percelen innemen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het protest over de (on)haalbaarheid van de strengere erosie maatregelen het luidst klinkt in deze sectoren.

Sierteelt

Alhoewel het areaal sierteelt op sterk en zeer sterk erosiegevoelige percelen in Vlaanderen slechts 70 à 80 ha omvat, werden er ook voor onze sector extra brongerichte maatregelen opgelegd via de randvoorwaarden. Aangezien er heel weinig onderzoeks- en praktijkresultaten beschikbaar zijn die de mogelijkheden van brongerichte erosie maatregelen in sierteelgewassen ondersteunen, werd er aangesloten bij de maatregel die in de fruitteelt ingevoerd werd, nl. een permanente bodembedekking van minimaal 80% waarbij ook de 'grondbedekking' door de aanwezige kruin (na volledige bladontluiking) meegerekend wordt.

In de meeste gevallen zal er echter nog extra bodembedekking moeten gerealiseerd worden. In de fruitteelt wordt dit gerealiseerd door de graspaden die tussen de bomenrijen ingezaaid worden. Voor bepaalde sierteelten (bv. laanbomen) is dit waarschijnlijk eveneens een mogelijkheid, alhoewel de concurrentie voor water en nutriënten een knelpunt kan zijn. Voor andere teelten, zoals sierbomen, bosgoed, rozelaars, vruchtbomen, ... , biedt de doorsnee teelttechniek al minder mogelijkheden tot het inzaaien van een tussen- en of onderbegroeiing. Hier zou dan moeten gedacht worden aan het aanbrengen van bv. een mulchlaag van snoeihout, boomschors, stro, ... Praktisch is dit al heel

wat moeilijker te realiseren en proeven in de fruitteelt in het verleden hebben ook uitgewezen dat dergelijke technieken niet steeds de verhoopte resultaten opleveren.

“Departement LV organiseert de komende maanden overlegmomenten met de sector over de gewenste en haalbare aanpak van de erosieproblematiek in sierteeltgewassen.”

Sector mag actief meedenken

Vooral de akkerbouw- en groentesector zijn vragende partij om de huidige maatregelen bij te sturen. Zo vragen zij dat er, behalve aandacht voor brongerichte maatregelen, ook aandacht zou gegeven worden aan 'effectgerichte' maatregelen. Bij deze laatste ligt de klemtoon niet zozeer op het vermijden van erosie, maar wel op het minimaliseren van de gevolgen ervan. Het gaat hem dan bv. over het (herhaald) aanleggen van grasstroken dwars op de helling,

het voorzien van bufferbekkens onderaan het perceel, het voorzien van strodammen, De huidige discussie dient uiteindelijk een maatregelenpakket op te leveren dat het risico op erosie(schade) minimaliseert, maar ook waar de land- en tuinbouw onder de huidige, moderne teelttechnieken mee uit de voeten kan !

Aangezien ook de actuele maatregel (minimaal 80% bodembedekking) in sierteeltgewassen in de praktijk soms moeilijk realiseerbaar is, zou het aangeraden zijn dat de sector actief meedenkt over eventuele andere, voor de sector beter haalbare, maatregelen. In de loop van de komende maanden wil o.a. het Departement Landbouw en Visserij te velde één of meerdere overlegmomenten organiseren, om in dialoog te treden over de gewenste en haalbare aanpak van de erosieproblematiek bij sierteeltgewassen. ■

Bent u als teler of belanghebbende geïnteresseerd om aan dit overleg deel te nemen, aarzel dan niet om uw gegevens door te geven. Dit kan telefonisch (09/276.28.43) of via email (pascal.braekman@lv.vlaanderen.be).